Regler för freestyle

Gäller 2027-01-01 – 2031-12-31

Regelrevideringsgruppen, SHFK, oktober 2026

Innehållsförteckning

REGLER FÖR FREESTYLE GÄLLER 2027-01-01 – 2031-12-31 1

1. SKKS ALLMÄNNA REGLER FÖR UTSTÄLLNINGAR, PROV, TÄVLINGAR OCH BESKRIVNINGAR 4

1.1 Inledning 4
1.2 Ansvar 4
Arrangörens ansvar 4
Hundägarens/förarens ansvar 4
Krav på medlemskap 5
1.3 Vaccinationer 5
Rekommendation 5
Regler 5
1.4 ID-märkning 5
1.5 Veterinärintyg 5
1.6 Force majeure 6
1.7 Hinder för deltagande 6
Smittsam sjukdom 6
Dräktig tik – före och efter valpning 6
Valpar 6
Öronkuperade hundar 6
Svanskuperade/amputerade hundar och hundar som inte fötts med naturligt hellång svans 6
Myndighetsbeslut eller SKK beslut 7
1.8 Doping och annan otillåten påverkan 7
Doping 7
Otillåtna hjälpmedel 8
Kastrerad hanhund/tik 8
1.9 Ansvar gällande förvaring av hund 8
1.10 Disqualified eller 0 pris med hänvisning till mentalitet 8
1.11 Oacceptabelt beteende 8

2. SÄRSKILDA REGLER FÖR FREESTYLETÄVLING 10

2.1 Inledning 10
2.2 Rätt att anordna freestyletävling 10
2.3 Ansökan om tävling 10
2.4 Redovisning av tävling 10
2.5 Villkor för deltagande 11
För registrerad hund: 11
För oregistrerad hund: 11
Medlemskap 11
Utländska ekipage 11
Dispens vid särskilda behov 11
2.6 Anmälan och avgifter 11
Återbetalning av anmälningsavgift 12
2.7 Löptik 12
2.8 Möjlighet till omstart av program 12
2.9 Protest 12
2.10 Funktionärer 13
Domare 13
Tävlingens kontaktperson 13
Tävlingsledare 13
2.11 Arvodering av och ersättning till funktionärer 14
2.12 Tävlingsplan, banvandring och musikanläggning 14
2.13 Ekipagets musik 14
2.14 Hänsyn på tävlingsplatsen 14

3. TÄVLINGSKLASSER, KVALIFICERING OCH MERITERING 15

3.1 Grenar och klasser 15
3.2 Särskiljning vid samma poängsumma 15
3.3 Uppklassning 15
3.4 Certifikat 15

3.5 Titlar och beteckningar 15
4. PÅ PLANEN OCH DISKVALIFICERING 16
4.1 Programmets längd 16
4.2 Inför start och under program 16
4.3 Rekvisita 16
4.4 Hundens utrustning 17
4.5 Belöning på tävlingsplanen 17
4.6 Avslutning av program 17
4.7 Diskvalificering 17
Faktorer på tävlingsplanen som leder till diskvalificering: 17
Faktorer på tävlingsområdet som leder till diskvalificering: 18
Övrig diskvalificeringsorsak: 18
4.8 Andra fel som inte är diskvalificerande 19
Fel som inte automatiskt är diskvalificerande men som ger poängavdrag: 19
4.9 Redovisning av specifika avdrag 19
4.10 Osunda och riskabla rörelser 20
5. BEDÖMNINGSKATEGORIER OCH POÄNG 21
5.1 Bedömningskategorier för grenarna Freestyle och Heelwork to Music 21
Kategori 1, Precision och samarbete 22
Kategori 2, Innehåll 22
Kategori 3, Tolkning av musik 23
5.2 Särskilda regler gällande freestylegrenen 24
Särskiljning av klasser i freestylegrenen 24
5.3 Särskilda regler gällande HtM-grenen 25
Särskiljning av klasser i HtM-grenen 27
6. KOMMENTAR TILL TÄVLINGSREGLERNA 29

1. SKKs allmänna regler för utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar

Dessa regler är fastställda att gälla fr o m 2027-01-01 t o m 2031-12-31.

Nedanstående regler gäller för officiella (stambokförda) utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar samt i tillämpliga delar även vid inofficiella (icke stambokförda) arrangemang som anordnas inom SKK-organisationen.

Dessutom gäller i tillämpliga delar SKKs stadgar samt lagar (t ex Djurskyddslagen, Lagen om tillsyn av hundar och katter) och bestämmelser som utfärdats av myndighet (t ex Jordbruksverkets föreskrifter).

1.1 Inledning

Att samla hundar, människor och hundägare till utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar ställer höga krav på både arrangörer, funktionärer och deltagare. Syftet med de allmänna reglerna är att säkerställa rättvisa förhållanden, förebygga spridning av smittsamma sjukdomar och skador samt att skydda både människor och djur.

Hundens välfärd ska alltid komma först vid samtliga arrangemang inom SKK-organisationen. Våld mot djur liksom vanvård av djur är strikt förbjuden.

Varje individ som deltar, oavsett roll, förväntas agera ansvarsfullt, respektfullt och i enlighet med SKKs regler, policyer och riktlinjer. Det är allas ansvar att bidra till en trygg, rättvis och trivsam miljö – för hundarnas skull, men också för varandras.

Samtliga resultat från officiella utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar registreras av SKK. Championat kan endast tilldelas hundar som är registrerade hos SKK.

1.2 Ansvar

För att säkerställa ett rättvist och respektfullt genomförande av utställning, prov, tävling och beskrivning ska deltagare och funktionärer:

- handla eller uppträda på sådant sätt att det inte skadar eller motverkar SKK eller dess medlemsorganisationer
- inte agera på sådant sätt att det påverkar andra hundars chanser till rättvis bedömning
- inte uttala sig nedsättande om andra hundar, funktionärer eller deltagare.

Arrangörens ansvar

Arrangören ansvarar för att utställning, prov, tävling och beskrivning genomförs enligt gällande regler och tidsramar, och ska vara väl insatt i aktuellt regelverk.

Arrangerande klubb fritar sig och sina funktionärer från allt ansvar för skada eller förlust som kan uppstå för hundägare i samband med utställning, prov, tävling eller beskrivning. Detsamma gäller skada som förorsakats av hund under pågående utställning, prov, tävling eller beskrivning, om skadan inte bevisligen varit en följd av uppenbart bristande arrangemang.

Arrangören definierar vad som inräknas i området för utställning, prov, tävling eller beskrivning.

Hundägarens/förarens ansvar

Lagen om tillsyn över hundar och katter och det ansvar det innebär för hundägare/förare gäller alltid, så även under utställning, prov, tävling eller beskrivning.

Hundägaren/föraren är ansvarig att känna till aktuella regler för den verksamhet hen anmäler till.

Deltagande hundar ska vara tillgängliga för undersökningar och provtagningar vid kontroll av doping och andra otillåtna åtgärder.

Krav på medlemskap

Krav på medlemskap för att starta på utställning, prov, tävling och beskrivning regleras i respektive regelverk. Den som anmäler är ansvarig att känna till kraven för det hen anmäler till.

1.3 Vaccinationer

Rekommendation

Valpar bör av djurskyddsskäl grundvaccineras mot valpsjuka, parvo och smittsam leverinflammation vid sex till åtta (6-8) veckors ålder och vid tolv till sexton (12-16) veckors ålder.

En revaccination för att komplettera grundskyddet bör ges vid sex till tolv (6-12) månaders ålder och därefter vart tredje (3) år.

Vidare rekommenderar SKK att deltagande hundar dessutom är vaccinerade mot kennelhosta minst tre (3) veckor eller max tolv (12) månader före deltagande på utställning, prov, tävling eller beskrivning.

Regler

Deltagande hundar på utställning, prov, tävling eller beskrivning samt andra hundar som har tillåtelse att vistas på området **ska** vara vaccinerade mot valpsjuka, parvo samt smittsam leverinflammation enligt följande:

- Förstagångsvaccination ska vara gjord minst fjorton (14) dagar före utställnings, prov-, tävlings- och/eller beskrivningsdagen.
- Hund under tolv (12) månaders ålder ska vara vaccinerad vid lägst tolv (12) veckors ålder.
- Hund över tolv (12) månaders ålder ska vara vaccinerad vid lägst sex (6) månaders ålder och vaccinationen får inte vara utförd för mer än tre (3) år sedan.
- Hund som har vaccinerats vid lägst sex (6) månaders ålder och som av veterinär bedömts inte bör vaccineras igen av medicinska skäl kan få deltaga om följande krav uppfylls: Ett skriftligt veterinärintyg med motivering varför hunden inte bör vaccineras ska medföras. Vidare ska veterinären intyga att hunden har antikroppar mot valpsjuka, parvovirus samt smittsam leverinflammation. Veterinären ska också bifoga relevant provsvar från titertest som utförts med ackrediterad metod. Intyg och provsvar är giltigt i tre (3) år från provtagningsdatum.

Deltagande utländska hundar ska vara införda till Sverige i enlighet med Jordbruksverkets gällande införselbestämmelser för hund.

Kontroll av att gällande införsel- och vaccinationsbestämmelser följts kan förekomma.

1.4 ID-märkning

Hund ska vara ID-märkt för att få delta på utställning, prov, tävling eller beskrivning. ID-märkningen kan ske genom tatuering eller genom implantat av microchip som uppfyller gällande ISO-standard.

Kontroll av ID-märkning kan ske.

1.5 Veterinärintyg

Uppgifter som ska finnas med för att veterinärintyg ska vara giltigt är: ras, namn, registreringsnummer eller tävlingslicensnummer, chipnummer, beskrivning av skada, om den är förvärvad, vad ingreppet avser, åtgärd, anledning till åtgärd och om kroppsdel (inklusive tänder) avlägsnats kommentera dess utseende före ingreppet. Intyget ska vara signerat av ansvarig veterinär, med namnförtydligande och kontaktuppgifter.

Vidimerad kopia räknas som original. Arrangör har rätt att kopiera veterinärintyg.

1.6 Force majeure

Arrangören är inte skyldig att återbetala anmälningsavgiften om arrangemanget blivit inställt på grund av force majeure.

SKK eller dess medlemsorganisation svarar inte för skador eller direkta eller indirekta kostnader som orsakats på grund av icke genomfört evenemang. Inte heller förtroendevald, tjänsteman eller funktionär inom SKK eller dess medlemsorganisation, som fattat beslut om detta, svarar för skador eller direkta eller indirekta kostnader.

1.7 Hinder för deltagande

Smittsam sjukdom

Hund som har en smittsam sjukdom eller ohyra får inte delta i utställning, prov, tävling eller beskrivning.

Hund, som haft eller misstänkts ha haft kennelhosta, får inte delta förrän den varit symptomfri i minst två (2) veckor. Hund, som haft eller misstänkts ha haft valpsjuka, parvovirusinfektion eller smittsam leverinflammation, får inte delta förrän den har varit symptomfri i minst fyra (4) veckor. Samma regler gäller även hund som vistats tillsammans med hund som varit sjuk i någon av dessa sjukdomar.

Hund med beslut om hemisolering får inte delta tidigare än två (2) månader efter avslutad hemisolering.

Dräktig tik – före och efter valpning

Dräktig tik får inte delta i utställning, prov, tävling eller beskrivning 30 dagar före valpning, beräknat från 63 dagar efter första parningen, och får inte heller delta förrän 75 dagar efter valpning, oavsett resultatet av valpningen. Vid beräkning av dagar är dag ett (1) **första dagen efter** parning/valpning.

För att säkerställa att en tik som gått tom verkligen inte är dräktig bör minst två (2) veckor ha gått efter beräknat födelsedatum innan den deltar i utställning, prov, tävling eller beskrivning.

Vid mentalbeskrivning (BPH, MH) eller mentaltest (MT) får inte parad tik delta vid någon tidpunkt mellan parning och valpning. Se vidare i respektive regelverk.

Valpar

Med hänsyn till smittskydd och djurskydd får valpar under fyra (4) månaders ålder **inte** delta på utställning, prov, tävling eller beskrivning och inte heller befinna sig på området. Det är arrangörens ansvar att definiera vad som är området.

Öronkuperade hundar

Utställning

Öronkuperad hund får **inte** delta på utställning eller exteriörbeskrivning.

Prov, tävling och beskrivning

Öronkuperad hund född i land där öronkupering inte var tillåten när den utfördes får **inte** delta på prov, tävling eller beskrivning.

Öronkuperad hund född i land där öronkupering var tillåten när den utfördes **får** delta på prov, tävling och beskrivning.

Svanskuperade/amputerade hundar och hundar som inte fötts med naturligt hellång svans

I detta sammanhang likställs svansamputerade hundar med svanskuperade.

Utställning

Svanskuperad hund får **inte** delta på utställning eller exteriörbeskrivning. Detta gäller oavsett i vilket land hunden är född. Från detta förbud finns undantag specificerade i Utställningsreglerna.

Prov, tävling och beskrivning

Svanskuperad hund född i land där svanskupering inte var tillåten när den utfördes får **inte** delta på prov, tävling eller beskrivning.

Svanskuperad hund född i land där svanskupering var tillåten när den utfördes eller som har svanskuperats av veterinärmedicinska skäl alternativt inte är född med naturligt hellång svans **får** delta på prov, tävling och beskrivning.

Myndighetsbeslut eller SKK beslut

Person får inte anmäla, föra eller låta framföra hund på utställning, prov, tävling eller beskrivning, och inte heller på utställning delta med avels- eller uppfödargrupp, som:

- på grund av myndighetsbeslut inte får hantera eller inneha djur
- av SKKs Disciplinnämnd uteslutits ur SKK-organisationen
- av SKKs Disciplinnämnd, SKKs Centralstyrelse, annan nordisk kennelklubb eller FCI avstängts från rätten att anmäla, föra eller låta framföra hund på utställning, prov, tävling eller beskrivning
- valt att utträda ur SKK-organisationen under pågående utredning i SKKs Disciplinnämnd.

Hundägare ansvarar för att hund vid utställning, prov, tävling eller beskrivning inte framförs av person som på grund av myndighetsbeslut inte får hantera eller inneha djur, alternativt är utesluten, avstängd eller har utträtt ur SKK-organisationen under pågående utredning i SKKs Disciplinnämnd.

Hund får inte delta, som under de senaste sex (6) månaderna före aktuellt utställnings-, prov-, tävlings- eller beskrivningstillfälle ägts av person som av SKKs Disciplinnämnd uteslutits eller ålagts förbud att anmäla, föra eller låta framföra hund vid utställning, prov, tävling eller beskrivning.

Person som av SKKs Centralstyrelse tilldelats tillträdesförbud i enlighet med SKKs stadga § 9 har inte rätt till tillträde på utställning, prov, tävling eller beskrivning eller annat klubbarrangemang.

1.8 Doping och annan otillåten påverkan

Deltagande hund får inte vara skadad eller sjuk. Den får inte heller vara påverkad på otillåtet sätt, det vill säga att den inte får vara utsatt för åtgärd som kan påverka utseende, prestation, reaktion eller yttring av skada eller sjukdom.

Det åligger den som är ansvarig för hunden att vid behandling eller annan åtgärd förvissa sig om vad detta kan innebära i fråga om hundens rätt att delta vid utställning, prov, tävling eller beskrivning.

Doping

Doping av hund regleras av Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om träning och tävling med djur. Detaljerade regler för vilka behandlingar och åtgärder som är otillåtna inom SKK-organisationen finns i *Nationellt dopingreglemente för hund*. Här finns också regler för ansökan om dispens från SKK-organisationens dopingreglemente.

Då utställningsbestyrelse/provledning/tävlingsledning bestämt att prov för att undersöka eventuell doping eller annan otillåten åtgärd ska tas, är den som är ansvarig för hunden skyldig att ställa aktuell hund till förfogande för provtagning och för de ytterligare undersökningar som kan föranledas därav. Manipulation av prov för dopinganalys är förbjuden.

Otillåtna hjälpmedel

Hjälpmedel som påverkar hundens utseende, prestation, reaktion eller yttring av skada eller sjukdom är inte tillåtet under pågående bedömning/beskrivning vid utställning, prov, tävling eller beskrivning. Exempel på sådana hjälpmedel är täcke, lindor, skydd och stöd.

Munkorg är inte tillåtet inom det av arrangören definierade området för pågående utställning, prov, tävling eller beskrivning.

I de fall ett specifikt hjälpmedel är tillåtet regleras detta i aktuellt regelverk, och kan i vissa fall kräva godkänd ansökan om dispens.

Kastrerad hanhund/tik

Hanhund som kastrerats kirurgiskt, oavsett orsak, medges inte dispens att delta vid utställning och exteriörbeskrivning. Om hanhund som kastrerats kirurgiskt deltar på utställning eller exteriörbeskrivning ska Disqualified respektive Ej godkänd tilldelas.

Hanhund som kastrerats kirurgiskt medges generell dispens att delta vid prov, tävling eller beskrivning. Vid internationella prov och tävlingar kan särskilda krav på testikelstatus finnas – för upplysning om detta, *se det specifika regelverket*.

Hanhund som kastrerats genom medicinsk behandling medges inte dispens för deltagande vid utställning, exteriörbeskrivning, prov, tävling eller beskrivning på grund av de beteendeeffekter behandlingen har.

Tik som kastrerats genom kirurgisk eller kontinuerlig medicinsk behandling medges generell dispens för deltagande vid utställning, exteriörbeskrivning, prov, tävling och beskrivning. *Se vidare Nationellt dopingreglemente för hund*.

1.9 Ansvar gällande förvaring av hund

Deltagare vid utställning, prov, tävling eller beskrivning ansvarar för att hunden förvaras och hanteras på ett tryggt och säkert sätt så att den inte kan tillfoga sig själv eller andra skada. Förvaring i bil, bur, tält eller dylikt är tillåten under förutsättningen att hunden mår bra och under inga omständigheter riskerar att komma till skada.

Om hundägaren/föraren under utställning, prov, tävling, beskrivning eller klubborganiserad aktivitet förvarar hund i strid mot ovanstående ska denne, av tjänstgörande funktionär, rapporteras till SKK enligt gällande rutiner.

***Exempel på funktionär är**: domare, beskrivare, bestyrelse, kommissarie, tjänstgörande veterinär, prov-, test- eller tävlingsledare, ringsekreterare, instruktör, figurant vid prov m.fl.*

1.10 Disqualified eller 0 pris med hänvisning till mentalitet

Tjänstgörande domare har i samtliga utställnings-, prov-, tävlings- och beskrivningsformer rätt att utdela Disqualified eller 0 pris med hänvisning till mentaliteten om domaren bedömer att hunden utifrån aktuell utställning-, prov-, tävling- eller beskrivningsforms förutsättningar uppvisar aggressivitet, tydligt flyktbeteende eller annat olämpligt beteende kopplat till mentalitet.

Hund som vid tre (3) tillfällen tilldelats Disqualified eller 0 pris med hänvisning till mentaliteten, får **inte** delta på utställning, prov, tävling eller beskrivning.

1.11 Oacceptabelt beteende

Hund som under utställning, prov, tävling, beskrivning eller klubborganiserad aktivitet på ett oacceptabelt sätt visar aggressivitet, gör utfall eller på annat sätt uppträder hotfullt mot människor och/eller andra hundar eller tamdjur, ska enligt gällande rutin rapporteras till SKK av tjänstgörande funktionär.

Tjänstgörande funktionär har en särskild rapporteringsskyldighet rörande oacceptabelt beteende enligt ovan. Denna skyldighet gäller även om den tjänstgörande funktionären inte själv har bevittnat den aktuella händelsen. Det åligger arrangör att se till att rapportering är möjlig vid alla arrangemang och klubborganiserade aktiviteter. ***Exempel på funktionär är:*** *domare, beskrivare, bestyrelse, kommissarie, tjänstgörande veterinär, prov-, test- eller tävlingsledare, ringsekreterare, instruktör, figurant m.fl*.

Det bör beaktas att hund under mentalbeskrivning eller mentaltest befinner sig i en testsituation. En rapport om oacceptabelt beteende ska därför övervägas extra noga.

Rapporterad hund kan avvisas från området.

2. Särskilda regler för freestyletävling

2.1 Inledning

Freestyle är en hundsport som ger föraren möjlighet att visa fritt utformade program till musik. Sporten ger tillfälle att ta tillvara individuella egenskaper hos hunden och visa resultat av positiv hundträning med träningsglädje, kontakt, lyhördhet och samarbete i fokus. En grundtanke är att freestyle ska vara roligt både för förare och hund.

Sporten uppfattas ofta som mycket publikfriande tack vare variationen i programmen, att sporten bjuder in till glädje och samarbete mellan förare och hund samt närvaron av musik. I freestyle sker både kvalitetsbedömning för meritering och tävling i konkurrens för inbördes placering. Meritering av hund sker i form av certifikat och titlar vilka erövras på basis av uppnådda poäng, oavsett placering i relation till andra tävlande. Samtidigt sker en rangordning vid varje tävling efter uppnådda poäng där vinnare utses.

I freestyle finns två officiella tävlingsgrenar: freestyle och heelwork to music (HtM). Freestylegrenen har mycket få restriktioner vad gäller programmens utformning. HtM-grenen innehåller tio fasta fotpositioner där programmet ska vara uppbyggt kring en eller flera av dessa. Reglerna är anpassade så att alla raser ska kunna tävla på lika villkor och där hundens välfärd står i centrum.

Avsnitt 1 utgörs av SKKs allmänna regler för utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar. Dessa regler gäller generellt för alla prov- och tävlingsformer inom SKK.

Föraren är skyldig att väl känna till och följa de regler som utfärdas för prov och tävling. Den tävlande är också skyldig att följa de anvisningar som meddelas av arrangör och domare under tävlingsdagen. Om föraren inte följer gällande regler och anvisningar, eller i övrigt uppträder olämpligt, kan domaren utesluta ekipage från vidare tävlande under aktuell tävlingsdag. I synnerliga fall kan föraren avvisas från tävlingsplatsen.

2.2 Rätt att anordna freestyletävling

Rätt att anordna freestyletävling har efter ansökan hos Svenska Hundfreestyleklubben (SHFK) klubb inom SKK-organisationen samt privata, avtalsanslutna arrangörer.

2.3 Ansökan om tävling

Ansökan om freestyletävling ska göras hos SHFK. Ansökan ska vara SHFK tillhanda senast sex månader före tävlingens datum. Dispens för kortare ansökningstid kan lämnas vid särskilda skäl. Maximalt två officiella starter/klass får anordnas på samma dag.

2.4 Redovisning av tävling

När arrangören är försäkrad om att samtliga resultat är korrekt registrerade i tävlingssystemet så godkänns tävlingen. Resultat erhållna i officiell klass registreras därefter hos SKK.

2.5 Villkor för deltagande

Freestyletävling är öppen för alla hundar, vilket innebär även oregistrerade och kryptorchida hundar. Hunden ska ha uppnått 12 månaders ålder på tävlingsdagen. I de fall nedanstående krav inte uppfylls kommer erhållna resultat att annulleras.

För registrerad hund:

I anmälan ska hundens registrerade namn samt registreringsnummer anges. Hund som tävlar under oriktiga anmälningsuppgifter stryks. Svenskägd hund ska vid anmälningstidens utgång vara registrerad i SKK. För utlandsägd hund ska kopia av registreringsbeviset skickas till SKKs kansli för registrering av hundens uppgifter i SKKs databas innan anmälan sker. Observera att om en utländsk hund delägs av en person boende i Sverige, måste hunden vara omregistrerad i SKK före anmälningstidens utgång.

För oregistrerad hund:

Oregistrerad hund som deltar i tävling ska inneha en tävlingslicens (TAVLIC) utfärdad av SKK. TAVLIC-numret ska anges vid anmälan. Detta gäller även utlandsägd hund.

Medlemskap

Förare ska vid tävlingsdagen vara medlem i klubb inom SKK-organisationen eller erkänd utländsk kennelklubb.

Utländska ekipage

Utlandsägd hund ska delta i klass motsvarande den klass hunden är berättigad att tävla i enligt sitt hemlands regler. För utlandsägd hund ska registrering i SKKs databas ske innan anmälan, enligt SKKs rutin.

Dispens vid särskilda behov

Tävlande med särskilda behov av varaktig karaktär, till exempel funktionsnedsättning, kan ansöka om dispens hos SHFK. Dispensansökan ska ske om man har behov av hjälpmedel eller anpassning som sträcker sig utanför regelverket. Dispens behöver endast sökas vid ett tillfälle och gäller sedan tills vidare. Dispensen ska skickas in till arrangören i samband med anmälan.

Det är den tävlandes ansvar att kontakta arrangören i samband med anmälan och meddela vilka behov som finns. Dispens beviljas ej om förutsättningarna blir olika gentemot övriga tävlande, exempelvis gällande ljudvolym på musiken.

2.6 Anmälan och avgifter

Anmälan sker via det tävlingssystem SHFK tillhandahåller. Anmälningsavgiften regleras enligt anvisningarna. Anmälan och angiven anmälningsavgift ska vara arrangören tillhanda senast den dag anmälningstiden går ut. Om inte korrekt och fullständig anmälan samt fullständig anmälningsavgift kommit in till arrangören inom föreskriven tid har arrangören rätt att avvisa anmälan. En hund får starta en gång per arrangerad klass. Arrangör har rätt att begränsa antalet deltagare i en eller flera klasser, genom lottning. Lottning är endast tillåten i klass 1 och 2. I klass 3 ska samtliga anmälda beredas möjlighet att delta. Tävlande som inte beretts plats ska meddelas detta senast två veckor före tävlingsdatum.

Återbetalning av anmälningsavgift

Erlagd anmälningsavgift återbetalas om

a) hund inte kan delta genom arrangerande klubbs förvållande (se dock punkt 1.6 Force majeure).

b) anmälan avvisas av arrangören, till exempel på grund av begränsning av antalet deltagare, att hunden inte har rätt att delta (till exempel för att löptik inte tillåts på tävlingsplatsen) eller att anmälan/anmälningsavgiften inkommit för sent.

c) hunden inte kan delta på grund av skada/sjukdom som intygas av ett veterinärintyg.

d) föraren inte kan delta på grund av skada/sjukdom som intygas av ett läkarintyg.

Utöver detta kan arrangören besluta om att återbetalning sker av andra skäl, till exempel vid skada, kennelhosta eller veterinärbehandling av hund där veterinärintyg saknas.

Intyg ska vara arrangören tillhanda senast åtta dagar efter tävlingsdatum. Avgiften, minus en administrativ avgift på 10 %, ska återbetalas senast fyra veckor efter tävlingsdatum.

2.7 Löptik

Löp är generellt inget hinder för deltagande men förutsättningarna kan variera beroende på arrangörens praktiska möjligheter. Löptik ska bära tikskydd inom tävlingsområdet och startar på sin ordinarie plats i startlistan.

Arrangören ska ange i inbjudan vad som gäller för löptikar. Löptik får endast vistas på särskilt anvisad del av tävlingsområdet.

Arrangerande klubb kan besluta att löptik inte får delta under förutsättning att det rör sig om en tävlingsplats som inte tillåter löptikar. Arrangören ska då tydligt ange i inbjudan att löptikar inte tillåts delta.

2.8 Möjlighet till omstart av program

Om den tävlande anser sig störd av ett tekniskt fel under programmet, till exempel att fel uppstår med musiken eller att en annan hund befunnit sig på planen, finns möjligheten att be om omstart av programmet. En sådan begäran ska framföras till huvuddomaren snarast efter slutfört program, innan domarna påbörjar poängsättningen. Huvuddomaren har ansvar för att skyndsamt ta beslut utifrån situationen. Föraren avgör om omstarten ska ske på ordinarie plats med ny förberedelsetid eller sist i klassen.

2.9 Protest

Avsikten med en protest är att få ett resultat ogiltigförklarat, till exempel om en hund inte haft rätt att delta i klassen.

Protest kan inte lämnas mot domslut.

Protest kan endast lämnas av förare vars rätt berörs av det klandrade resultatet. Protest ska framföras till tävlingsledaren senast tio minuter efter sista start i klassen och sedan skriftligen lämnas in till tävlingsledaren senast trettio minuter efter avslutad klass. Protest behandlas av

tävlingsledaren. Protestavgift ska alltid erläggas i samband med protest. Om protesten godkänns återbetalas avgiften. Om protestavgift inte erlagts ska protesten avvisas. Information om avgiftens storlek finns på SHFKs webbplats. Protesten ska behandlas innan tävlingen är slut för dagen. Avslagen protest ska skriftligen motiveras.

Fråga om ogiltigförklarande eller ändring av resultat prövas:

1. Efter protest från tävlande vars rätt berörs av det klandrade resultatet.
2. Efter anmälan från tävlingsledningen eller från domare som tjänstgjort i klassen.
3. Efter beslut av SKK att av annan anledning ta upp fråga om ändring av visst resultat.

Avslagen protest kan överklagas till Svenska Hundfreestyleklubbens styrelse och ska skriftligen vara styrelsen tillhanda senast en vecka efter tävlingen.

2.10 Funktionärer

Domare

Freestyledomare auktoriseras av Svenska Hundfreestyleklubben. Freestyledomare auktoriserad i Sverige ska vara medlem i en SKK-ansluten klubb. Anlitas domare från annat land krävs tillstånd från domarens hemland enligt SKKs rutin.

I varje klass dömer minst två domare, där varje domare gör sin individuella bedömning av ekipagens framträdande. Domarnas placering ska vara strax utanför tävlingsplanen, på samma sida av planen och vid varsitt bord. I klass 1 och 2 bör minst en av domarna bytas ut mellan klasser av samma typ. I klass 3 ska minst en av domarna bytas ut mellan klasser av samma typ. Tänkt domarlista ska annonseras senast dagen anmälan går ut, men ändringar får förekomma.

Domaren ska infinna sig på tävlingsplatsen senast 30 minuter före den tidpunkt som angivits för bedömningens början. Innan bedömningen börjar utser tävlingsledaren en av domarna till huvuddomare. Huvuddomaren har avgörande beslutanderätt vid frågor gällande avbrytande av ekipage under deras pågående program, möjlighet till omstart vid tekniskt fel och andra liknande frågor.

Domare har rätt att avbryta deltagande om hunden är skadad eller uppvisar uppenbar oförmåga att genomföra programmet. Huvuddomaren fattar det avgörande beslutet i denna typ av frågor i fall där domarna inte är eniga.

Domaren har rätt att tävla och tjänstgöra som domare samma dag. Det är inte tillåtet att tävla i samma klass som man dömer. Det åligger samtliga auktoriserade domare att följa de domaretiska reglerna för prov-/tävlingsdomare samt beskrivare inom SKK-organisationen.

Tävlingens kontaktperson

I informationen till de tävlande ska en kontaktperson och kontaktinformation för tävlingen anges.

Tävlingsledare

Tävlingsledaren ska vara auktoriserad av SHFK och vara medlem i klubb inom SKK-organisationen.

Till tävlingsledarens uppgifter hör att:

- Behandla inkomna protester.

- Besvara frågor av organisatorisk art från tävlande och andra på tävlingsplatsen.
- Agera om tävlande förare och/eller hundar uppträder olämpligt på ett sätt som föranleder åtgärd.
- Se till att planeringen av området kring tävlingsplanen, särskilt vid in- och utpassering ur planen medger tillräckligt avstånd för att riskfyllda hundmöten ska undvikas.

En tävling kan ha flera tävlingsledare under en och samma tävlingsdag, exempelvis i olika klasser. Tävlingsledaren har rätt att tävla och tjänstgöra som tävlingsledare samma dag, dock inte i den klass som hen tjänstgör.

2.11 Arvodering av och ersättning till funktionärer

Domare och tävlingsledare ska arvoderas enligt gällande regler. Förutom arvode utgår ersättning för resa, kost och logi. Aktuell information gällande arvode och ersättning finns på SHFKs webbplats.

2.12 Tävlingsplan, banvandring och musikanläggning

Tävlingsplanens rekommenderade storlek är 20 x 20 meter. Vid ansökan om tävling med mått understigande den rekommenderade ska en dispensansökan göras till Svenska Hundfreestyleklubben. Dispens medges ej för klass 3 om någon av tävlingsplanens sidor understiger 14 meter. Runt planen bör det finnas ett avstånd om minst två meter till publiken. Planens storlek och underlag ska anges i inbjudan.

Arrangören avgör när banvandring sker. Rekvisita får medtas om föraren bär den, men får inte placeras ut på planen under banvandringen. Hund får inte beträda planen under banvandringen på officiella tävlingar. Hund får inte beträda planen när planen är iordningsställd utom i samband med sin egen start.

Arrangören tillhandahåller musikanläggning.

2.13 Ekipagets musik

Den tävlande ansvarar för att musiken är färdigklippt i för klassen rätt längd när den lämnas in till arrangören. Tävlingsarrangören avgör om musiken ska lämnas in i förväg eller på plats i samband med anmälan på tävlingsdagen. Arrangören avgör i vilket format musiken ska lämnas in.

Deltagarna har rätt att ändra sin musik ända fram till tävlingsdagen. Deltagarna ansvarar för att musiken erhållits på ett lagligt sätt.

Arrangören ska i tävlingsinbjudan ange hur musiken ska lämnas in och i vilket format.

Arrangören bör kontrollera att den inlämnade musiken fungerar i musikanläggningen innan tävlingen startar, så att tekniska fel i möjligaste mån kan undvikas.

2.14 Hänsyn på tävlingsplatsen

Samtliga tävlande ska ta hänsyn till varandra på tävlingsplatsen genom ett trevligt uppträdande och genom att undvika onödigt störande agerande vid uppvärmning och transport till och från tävlingsplanen. Samtliga tävlande hjälps åt för att hålla lämpligt avstånd till varandra.

3. Tävlingsklasser, kvalificering och meritering

Tävlingsklass är officiell i och med att tävlingen är ansökt, godkänd och utlyst på vederbörligt sätt.

3.1 Grenar och klasser

Freestylesporten är uppdelad i grenarna Freestyle samt Heelwork to Music (HtM) och delas in i klasserna 1, 2 och 3. Kraven på programmen ökar successivt från klass 1 till klass 3 (se kapitel 5). För att avancera mellan klasserna krävs att en viss snittpoäng erhålls (se punkt 3.3 Uppklassning). Vinnare av klassen är det ekipage som uppnått högst snittpoäng (se kapitel 5, Bedömningskategorier och poäng).

3.2 Särskiljning vid samma poängsumma

Om samma poängsumma uppnås hos flera ekipage vinner den hund som har flest poäng i kategorin "*Precision och samarbete*". Har de fortfarande samma poäng vinner den hund som har uppnått flest poäng i kategorin "*Tolkning av musik*". Skulle det trots detta inte gå att särskilja ekipagen så gäller huvuddomarens redan satta totalpoäng. Skulle det ändå inte gå att särskilja så gäller huvuddomarens redan satta poäng i kategorin "*Precision och samarbete*" i första hand och i kategorin "*Tolkning av musik*" i andra hand. Om ekipagen fortfarande inte kan särskiljas så blir placeringen delad.

3.3 Uppklassning

För att en hund ska få flytta upp en klass krävs att uppflyttningspoäng erhållits på officiell tävling. Uppflyttningspoäng innebär en snittpoäng om minst 75 procent i samtliga tre bedömningskategorier (minst 7,5 poäng i snitt av domarna i var och en av de tre kategorierna). Uppflyttningspoängen följer hunden. Föraren får själv avgöra när hunden, efter erhållen merit för uppklassning, går upp i nästa klass. Dock kan uppklassning tidigast ske nästa tävlingsdag.
Har hunden startat i en högre klass kan den inte återgå till den lägre klassen igen.
Svenskregistrerad hund som blivit meriterad till högre klass vid officiella tävlingar utanför Sverige har rätt att flytta upp till motsvarande klass även i Sverige.

3.4 Certifikat

Certifikat delas ut i klass 3 i freestyle och HtM till registrerad hund som uppnår minst 75 procent i snittpoäng i samtliga bedömningskategorier. Även till en hund som redan är champion i aktuell gren.

3.5 Titlar och beteckningar

I klass 1 och 2 kan samtliga hundar erövra freestyle- och HtM-diplom. Diplomen benämns FDI och FDII respektive HtMI och HtMII. För att erhålla diplom i freestyle respektive HtM krävs tre resultat i klassen med en snittpoäng om minst 75 % i varje bedömningskategori.

Hund som är registrerad i SKK eller erkänd utländsk kennelklubb tilldelas svenskt freestylechampionat (SE FreeCh) respektive svenskt heelwork to music-championat (SE HtMCh). *Regler för detta återfinns i SKK Championatregler.*
Oregistrerad hund kan inte erhålla championat, den erhåller i stället vid motsvarande meritering freestylediplom III (FDIII) respektive heelwork to music-diplom III (HtMIII).

4. På planen och diskvalificering

4.1 Programmets längd

Gränserna för programmens längd är desamma i freestyle och HtM och uppgår till:

Klass 1: Minst 1 minut och maximalt 2 minuter.
Klass 2: Minst 2 minuter och maximalt 3 minuter.
Klass 3: Minst 3 minuter och maximalt 4 minuter.

Deltagare har ej rätt att starta med musik som i tid överstiger den aktuella klassens gräns. Om så sker har arrangören rätt att stoppa musiken när maxgränsen för klassen har passerat, och ekipaget blir diskvalificerat samt får lämna planen.

4.2 Inför start och under program

Föraren tillåts beträda planen utan hund för att placera ut rekvisita så snart föregående ekipage har lämnat planen. Om föraren så önskar kan i stället en medhjälpare placera ut rekvisitan. Rekvisita kan också medtas i samband med att ekipaget beträder planen inför start.

Ekipaget (förare tillsammans med hund) får inte beträda planen förrän domarna är klara att starta sin bedömning. Ekipaget ska vara redo att gå in på planen när klartecken ges från domare. Domaren har rätt att diskvalificera ekipage som inte finns på plats i samband med sin start.

Programmet pågår under hela den tid som musiken spelas. Ekipaget poängsätts under den tid programmet pågår. Under hela den tid ekipaget befinner sig på tävlingsplanen sker en bedömning där skäl för avbrytande eller diskvalifikation kan komma att ske.

Programmet börjar då föraren ger en signal till DJ, som startar musiken. Startsignalen kan ges i samband med att ekipaget beträder planen eller i en fast startpose eller i samband med första rörelsen. Detta ska ske inom 30 sekunder från att ekipaget beträder planen. Om tiden överstiger detta har domaren rätt att kräva en omedelbar start av föraren.

Hunden ska föras fritt på planen och får inte vara kopplad, hållas fast, ledas i halsbandet eller bäras. Under den tid hunden är på planen ska den vara under förarens kontroll och skäl för diskvalificering får inte föreligga (se punkt 4.7).

Eventuell rekvisita ska skyndsamt tas bort från tävlingsplanen efter programmets slut. Rekvisitan kan tas bort av den tävlande eller en medhjälpare. Det är förarens ansvar att rekvisitan tas bort. Ett diskvalificerat ekipage kan ha rätt att fortsätta sitt program till musikens slut, men kan också vid särskilda skäl komma att avbrytas av domare och får då omgående lämna tävlingsplanen.

4.3 Rekvisita

Tillbehör av olika slag får användas i programmet. Rekvisitan bör vara anpassad till programmets utförande. Fristående rekvisita måste användas av hunden. Fristående rekvisita som inte används av hunden ger 0,5 poängs avdrag i kategorin Innehåll. Rekvisita som föraren håller i behöver inte användas av hunden. Rekvisitan får inte användas som belöning på tävlingsplanen. Om hunden använder ett föremål som belöning när ekipaget fortfarande är på planen leder det till diskvalificering. Om hunden tuggar eller på annat sätt slarvar med apporteringen bedöms detta som neddrag i kategorin Precision och samarbete. Om hunden uppenbart stjäl rekvisitan för att belöna sig är det skäl för diskvalificering.

En rekvisita som används till flera olika rörelser kan komma att bli poänghöjande i kategorierna 1. Precision och samarbete samt 2. Innehåll. Rekvisita som uppenbart används som targets kan komma att dra ner bedömningen i fråga om självständigt arbete under kategori 1. Rekvisita får aldrig riskera att skada hunden, och får heller inte ta fokus från bedömningen av hund och genomförande.

4.4 Hundens utrustning

Det är endast tillåtet för hunden att bära ett halsband. Halsbandet får vara utsmyckat men inte så stort att det når hundens skuldror. Långhåriga hundar tillåts ha en neutral och funktionell pälsuppsättning.

4.5 Belöning på tävlingsplanen

Förare får ha godis eller belöningsleksak i fickan, men belöningen får inte vara synlig för hunden eller domarna under den tid som ekipaget är på tävlingsplanen. Om belöningen är synlig på planen diskvalificeras ekipaget. Förare som väljer att frivilligt avbryta programmet får göra detta med belöningsleksak men inte med godisbelöning på planen. Om föraren belönar med godis på planen diskvalificeras ekipaget från resterande starter under dagen.
Inne på tävlingsplanen, innan programmet startar och efter programmets slut, är det tillåtet att klappa om hunden i uppmuntrande syfte. Det är också tillåtet att i uppmuntrande syfte klappa hunden under programmet, men det kan leda till poängavdrag i kategori 1. Precision och samarbete.

4.6 Avslutning av program

Programmet avslutas då musiken stängs av.

Förare som väljer att frivilligt avbryta programmet i förtid ska signalera detta till domarna. Ekipaget har rätt att stanna kvar på tävlingsplanen under hela tiden som musiken pågår, trots att bedömning inte längre genomförs. Domarna ska alltid avvisa ekipaget från tävlingsplanen i händelse av hård eller tvingande behandling, eller om hunden ej är i tävlingsmässigt skick.

4.7 Diskvalificering

Faktorer på tävlingsplanen som leder till diskvalificering:

- Hunden är ur förarens kontroll.
- Hunden förs inte fritt på planen.
- Hunden bär sele, täcke, kläder eller halsband som når skuldrorna.
- Hunden lämnar tävlingsplanen.*
- Hunden leds i halsband eller förs med koppel eller koppelliknande föremål.**
- Hunden blir buren in/ut från planen.
- Hunden eller föraren beträder tävlingsplanen utan tillstånd.
- Hunden uträttar sina naturbehov inne på tävlingsplanen.
- Utomstående hjälper hund eller förare under pågående program.
- Programmets längd över- eller underskrider för klassen gällande tidsgränser.
- Föremål i programmet används som belöningsleksak på planen.
- Domare kan se hundens medförda belöning under pågående program.
- Föraren belönar hunden efter avslutat program på ett sätt som strider mot punkt 4.5. Efter avslutat program kan det hända att hunden springer av planen och sedan springer

tillbaka in. Detta får inte straffas. Om hunden däremot springer av och hämtar sin leksak och springer in med den till föraren blir ekipaget diskvalificerat.
- Domaren uppfattar musiken, förarens beteende eller klädsel som stötande.
- Föraren väljer att frivilligt avbryta programmet enligt punkt 4.6.
- Domare ska avbryta deltagande om hunden är skadad eller uppvisar uppenbar oförmåga att genomföra programmet. Detta oavsett om oförmågan är fysisk eller mental.

  *Undantag till regeln om hund som lämnar tävlingsplanen: Om hunden oavsiktligt hamnar utanför planmarkeringen i samband med en rörelse ska det ej leda till diskvalificering.

  **Undantag till regeln om kopplad hund: Vid tävlingsplan med staket och grind får föraren efter avslutat program, när ekipaget ska kliva ut från planen, hålla i halsbandet i samband med att grinden öppnas.

Faktorer på tävlingsområdet som leder till diskvalificering:

- Föraren uppträder på ett opassande sätt mot domaren, annan funktionär eller medtävlare. Den tävlande ska då tillrättavisas av domaren och om detta inte följs ska den tävlande och hunden avvisas och ekipagets tävlande vid denna tävling avbryts. Ett sådant beslut kan på vanligt sätt ifrågasättas genom skriftlig protest och därmed prövas i efterhand, men domarens beslut gäller vid det aktuella tillfället. Olämpligt språk eller beteende före, under eller efter tävlingen kommer att leda till diskvalifikation och strykning av tidigare resultat som gjorts under dagen.
- Tävlande får inte försöka påverka bedömningen under tävlingsdagen, exempelvis genom att påtala förtjänster hos hunden, tala om andra tävlande ekipage eller bära kläder eller annat som kan påskina tidigare framgångar i sporten. Domaren ska avbryta olämplig konversation och om detta inte respekteras blir ekipaget diskvalificerat. Domaren äger rätt att diskvalificera ett ekipage vars förare under tävlingsframförandet bär kläder eller annat som kan påskina tidigare framgångar. Hundens namn på halsbandet är tillåtet.
- Föraren behandlar hunden på ett hårt, tvingande eller ovänligt sätt.
- Hunden uppvisar ett oacceptabelt beteende enligt punkt 1.11.

Övrig diskvalificeringsorsak:

- Hundens deltagande strider mot Nationellt dopingreglemente för hund.
- Hund som tävlar under oriktiga anmälningsuppgifter stryks från klassen.
- Domare har rätt att avbryta deltagande om hunden är skadad eller uppvisar uppenbar oförmåga att genomföra programmet, även om detta upptäcks utanför tävlingsplanen.

I de fall ett ekipage diskvalificeras under pågående program på grund av att föraren behandlar hunden på ett hårt, tvingande eller ovänligt sätt, eller om hunden uppvisar ett oacceptabelt beteende enligt punkt 1.11 eller om hunden visar tydlig hälta eller annan skada, så ska musiken stoppas och föraren ska bli ombedd att gå till huvuddomaren för att få besked om detta och också om eventuellt fortsatt tävlande under dagen.

4.8 Andra fel som inte är diskvalificerande

Fel som inte automatiskt är diskvalificerande men som ger poängavdrag:

- Hunden får ge skall eller andra ljud ifrån sig. Oavbrutet ljud eller ljud under hälften eller mer av programmet kan ge maximalt en poängs avdrag. Enstaka skall eller skall i enskilda rörelser ger inte avdrag. Poängavdraget dras från totalsumman.
- Föraren håller fast hunden i en tvingande position. 0,1-10,0 poäng avdrag i kategori 1, Precision och samarbete alternativt diskvalificering.
- Föraren rör vid hunden i korrigerande syfte, för att styra den eller för att få den att rikta uppmärksamheten mot föraren. 0,1-10,0 poäng avdrag i kategori 1, Precision och samarbete alternativt diskvalificering.
- Föraren använder hårda kommandon. 0,1-10,0 poäng avdrag i kategori 1, Precision och samarbete alternativt diskvalificering.
- Hunden är till stor del passiv eller ej i rörelse. Minst 2,6 poäng avdrag i kategori 1, Precision och samarbete *eller* kategori 2, Innehåll.
- Fristående rekvisita som inte används av hunden. 0,5 poäng avdrag i kategori 2, Innehåll.
- För mycket freestylerörelser i HtM-programmet/För mycket HtM-rörelser i freestyleprogrammet. Minst 2,6 poäng avdrag i kategori 2, Innehåll.
- Hunden saknar central roll i programmet. Minst 2,6 poäng avdrag i kategori 2, Innehåll.
- Osunda eller skadliga rörelser (se punkt 4.10). Minst 2,6 poäng avdrag i kategori 2, Innehåll.
- Om hunden oavsiktligt hamnar utanför planen under programmet men fortsätter att arbeta och är uppmärksam på sin förare kan ett mindre avdrag i kategori 2. Innehåll göras.

4.9 Redovisning av specifika avdrag

Poängavdrag räknas av från domarens ursprungliga poäng i respektive kategori. Domaren räknar själv ut summan efter poängavdraget i aktuell kategori och antecknar poängen på protokollet. Vid avdrag gör domaren en kort notering om vilket avdrag som gjorts intill den aktuella kategorin. I rutan ”Avdrag” på protokollet antecknas endast eventuellt avdrag för ljudande/skall. Detta avdrag dras från totalsumman och påverkar inte poängen i de olika kategorierna.

4.10 Osunda och riskabla rörelser

För hunden osunda och riskabla rörelser leder till ett avdrag om minst 2,6 poäng i kategori 2, *Innehåll*. Bilderna i exemplet visar olika typer av osunda eller riskabla rörelser. Även andra rörelser än de i figuren angivna kan leda till poängavdrag. Domaren gör en bedömning av hundens förmåga att genomföra de rörelser som ingår i programmet, på ett sunt och säkert sätt. Samtliga rörelser nedan ska leda till poängavdrag, med undantag från hundens bakbensarbete där en individuell bedömning alltid sker.

Det är tillåtet att röra och/eller bära hunden i programmet om det finns ett koreografiskt syfte och så länge som hunden inte hålls i en tvingande position, eller riskerar att skadas. Hunden ska dock vara i rörelse under större delen av programmet och bör därför inte bäras mer än korta sekvenser. Rörelser där hunden befinner sig i förarens famn, och där det krävs att föraren håller hunden för att undvika en skaderisk, ska inte leda till avdrag för tvingande rörelser.

Rörelser som innebär en fallrisk, exempelvis där hunden balanserar på en förare som står upp helt eller delvis, att hunden balanserar på förarens fötter när föraren ligger på rygg eller där rekvisita innebär en fall- eller skaderisk.

Fristående kullerbytta framåt eller bakåt. Hit räknas inte att hunden studsar emot föraren, om det genomförs kontrollerat och utan en volt i luften.

Hunden står still eller går på frambenen utan stöd för bakbenen, alternativt hunden står på frambenen med nosen mot underlaget utan stöd för bakbenen

Överdrivet mycket bakbensarbete, alternativt ett bakbensarbete som belastar hunden osunt, exempelvis hopp på bakenen eller en hund som visar oförmåga genom att gå ner på hasorna när den står eller går på bakbenen.

5. Bedömningskategorier och poäng

5.1 Bedömningskategorier för grenarna Freestyle och Heelwork to Music

Bedömningen är en sammanvägning av ekipagets uppvisade bra och mindre bra prestationer under den enskilda starten. Ekipaget bedöms utifrån standarden i respektive klass.

Freestyle och HtM bedöms i tre kategorier:

1. *Precision och samarbete* är en bedömning av hur väl hundens rörelser/positioner utförs, liksom engagemang och koncentrationsförmåga samt hur väl samarbete mellan hund och förare fungerar under genomförandet av tävlingsprogrammet.

2. *Innehåll* omfattar bedömning av de moment som programmet innehåller, kombinationen av rörelser/positioner, variationen, programmets tekniska och koreografiska svårighetsgrad samt hur programmet har utformats efter ekipagets förutsättningar.

3. *Tolkning av musik* innehåller bedömning av programmets utformning i relation till musiken, hur väl rörelserna/positionerna är tajmade till musiken och i vilken utsträckning musiken är vald för att passa hunden.

Det är hunden och dess insats, samt samarbetet mellan hund och förare, som står i fokus för bedömningen liksom förarens förmåga att planera ett för klassen och hunden anpassat program. Förarens dansanta eller teatraliska förmåga, så som att gå i takt, hålla en koreografi eller agera bedöms inte. Däremot kan förarens koreografi visa en högre självständighet hos hunden vilket kan höja poängen.

I var och en av kategorierna delas maximalt 10 poäng ut. Domarnas poäng anges med en decimals noggrannhet. Ekipagets slutliga poäng utgörs av poängsumman över alla tre kategorierna från samtliga domare dividerat med antalet domare. Slutpoängen anges med två decimalers noggrannhet.

Bedömningskategorierna är desamma för freestyle och HtM, och beskrivs nedan.

Kraven ökar för respektive kategori. Det som är en poänghöjande faktor i klass 1 kan räknas som standard för klassen i klass 3. Nedanstående är faktorer som domaren tar hänsyn till i sin bedömning, och som sedan värderas utifrån den aktuella klassen. Vad som förväntas av nivån i respektive klass finns under avsnitt 5.

Det är tillåtet med tema, historia eller dansprogram men detta ligger utöver bedömningen och påverkar inte poängen. Eventuellt tema, historia, dansprogram eller förarens klädsel får inte ske på bekostnad av musiktolkningen, ta fokus från hunden eller störa hundens arbete.

Kategori 1, Precision och samarbete

- Hundens trivsel på tävlingsplanen.
- Hundens vilja att följa förarens signaler.
- Hundens förmåga att koncentrera sig på uppgiften.
- Samarbetet mellan föraren och hunden, och de bådas uppmärksamhet gentemot varandra.
- Hundens förmåga att utföra moment, övergångar och kedjor med precision.
- Hundens förmåga att utföra programmet aktivt och med engagemang.
- Rörelsernas genomförande, distinkt och tydligt.
- Programmets genomförande med flyt och utan oavsiktliga avbrott.
- Förarens lämpliga uppträdande med hänsyn till hundens välbefinnande.
- Hundens förmåga att utföra rörelser självständigt.
- Hundens uthållighet i såväl enstaka moment som i programmets helhet.

Kommentarer till kategori 1: Flyt i kategori 1 innebär att det faktiska utförandet på tävlingsplanen sker sömlöst och utan oplanerade stopp på grund av missförstånd mellan förare och hund, hundens bristande koncentrationsförmåga eller liknande. Handhjälper är alltid tillåtet, men i de högre klasserna förväntas en högre grad av självständighet. Det innebär att tydliga handhjälper är tillåtet i klass 1, men att det för de högre klasserna förväntas förarsignaler som är mer inarbetade i koreografin. Det är tillåtet med såväl verbala kommandon som handhjälper och andra kroppssignaler, även i kombination men om det krävs upprepade signaler för att hunden ska genomföra en rörelse så har det negativ påverkan på poängen i kategori 1. Observera att hög grad av självständighet i kategori 1 hör ihop med hundens förmåga att utföra uppgiften, medan samma faktor i kategori 2 hör ihop med planeringen. Förarens koreografi eller förmåga att röra sig på planen bedöms inte. Däremot kan viss koreografi från föraren bidra till att visa en högre grad av självständighet hos hunden.

Kategori 2, Innehåll

- Programmets rörelser och sammansättning anpassas efter hundens förutsättningar.
- Programmets rörelser och sammansättning bidrar till att visa hundens styrkor.
- Programmet innehåller en tillräckligt hög svårighetsgrad för klassen.
- Programmet innehåller tillräckligt mycket variation för klassen.
- Ekipaget nyttjar tävlingsplanen på ett bra sätt.
- Rörelser och övergångar bidrar till en sammanhållen helhet.
- Programmets rörelser kompletterar varandra.
- Placeringen av rörelserna samt val av övergångar bidrar till ett program med flyt.
- Programmet visar upp en balans mellan hund och förare, där hunden är i fokus.
- Programmet är uppbyggt så att hunden under övervägande delen av programmet visas upp mot domarna, där föraren inte skymmer hunden vid positionsarbete eller tricks.
- Eventuell rekvisita används kreativt och med hänsyn till hundens egenskaper och förmågor.
- Föraren visar genom programmets utformning prov på kreativitet.

Kommentarer till kategori 2: Flyt i kategori 2 innebär att programmet är planerat så hunden på ett naturligt sätt kan röra sig över planen och visa upp dess innehåll, och där domaren kan uppfatta en röd tråd utan att få känslan av tricks staplade på varandra. Planeringen av

rörelsernas placering samt genomtänkta övergångar mellan dem, bidrar till ett flyt. Ett program bör innehålla variation, men det ska ske med hänsyn till helheten och hundens förmåga till uthållighet i enstaka moment. Antalet rörelser får aldrig bli viktigare än kvaliteten och programmets helhet. Ett mindre antal väl genomföra rörelser premieras högre än många slarvigt genomföra rörelser. Det är önskvärt med en balans, där programmet är intressant och omväxlande samtidigt som det följer en röd tråd och visar upp hundens förståelse för och uthållighet i enstaka rörelser.

Variation i freestyle innebär exempelvis stationära rörelser, rörelser som förflyttar hunden över planen, stadga, kroppskontroll, olika tempon, avståndsarbete och rörelser med olika grad av självständighet. Vid nyttjande av rekvisita kan samma rekvisita som används till flera olika rörelser innebära såväl ökad variation som högre svårighetsgrad. Självständiga rörelser kan exempelvis vara där hunden är bortvänd från föraren, utför rörelser bakom föraren eller vissa avståndsrörelser, men också att hunden utför en rörelse medan föraren gör någonting annat. Exempel på rörelser som inte räknas som variation är om hunden går runt föraren, snurrar, går runt ett ben och går runt ett föremål, då hunden utför samma typ av rörelse i exemplets olika moment.

Variation i HtM innebär exempelvis att ekipaget visar flera olika positioner, både där hunden har sin vänstra respektive högra sida mot föraren. Variation är också att använda olika riktningar; framåt, bakåt, sidled höger samt sidled vänster men också sidled mot föraren respektive från föraren, olika vändningar samt att visa olika tempo och en variation i typer av övergångsrörelser. Det är önskvärt i åtminstone delar av programmet, att visa hundens förmåga att behålla en position genom en förändring, snarare än att byta position ofta.

Nyttjande av planen innebär att hundens rörelser planeras för att täcka stora delar av tävlingsplanen, men det finns också en variation i att nyttja planens olika dimensioner framåt, bakåt, i sidled, på höjden och ner mot marken.

Ökad svårighetsgrad kan exempelvis vara flera rörelser som sätts samman, komplexa rörelser som i inlärningen kräver flera steg, avståndsarbete, självständiga rörelser och rörelser som kräver koncentration och kroppskontroll. Observera att exempelvis hög grad av självständighet i kategori 2 hör ihop med planeringen, medan samma faktor i kategori 1 hör ihop med hundens förmåga att utföra uppgiften.

Kategori 3, Tolkning av musik

- Musiken är vald för att passa hunden, exempelvis dess rörelsemönster och energi.
- Hundens rörelser anpassas efter olika komponenter av musiken, exempelvis: tempo, takt/rytm, frasering, accenter och melodi.
- Ekipaget tajmar rörelser och övergångar så det passar musikens händelser.
- Vid användande av rekvisita ska även dessa rörelser passa till musiktolkningen.
- Ekipaget fångar känslan och stämningen i musiken.

Förklaring av musikens komponenter
Tempo är musikens hastighet vilket ofta anges av antal taktslag per minut (BPM – beats per minute).
Takt/rytm är den regelbundna indelningen av nedslag som musiken är uppbyggd av. Vanliga taktarter är 4-takt och 3-takt.

Frasering är musikens strukturella uppbyggnad i återkommande delar eller avsnitt, exempelvis Intro – vers – refräng – stick/solo – crescendo– outro, där vissa block kan förekomma flera gånger.
Accenter är tydligt markerade betoningar i musiken**,** där vissa taktslag eller toner framhävs genom exempelvis starkare ljudstyrka, förändrad klang eller tydligare rytmisk markering, men det kan också vara en paus.
Melodi är den sammanhängande följden av toner som utgör musikens huvudtema. Melodin definieras av tonernas inbördes ordning, tonhöjd och rytmiska placering.

Kommentarer till kategori 3: Det är de musikaliska skiftningarna som tolkas. Ingen hänsyn tas i bedömningen av eventuell låttext. Undantag gäller om musiken innehåller kränkande eller stötande text, eller om föraren uppträder på ett sådant sätt, vilket leder till diskvalificering. Bedömning sker både utifrån planeringen av rörelser i förhållande till musikens skiftningar, och ekipagets förmåga att tajma rörelser och övergångar under programmet. Ekipaget kan välja att tolka olika komponenter av musiken vid olika delar av programmet, exempelvis genom att betona takten för att sedan övergå till att följa musikens melodi.

För uppflyttningspoäng i klass 1 förväntas en enklare musiktolkning, exempelvis att hundens rörelser följer en eller ett par av musikens komponenter samt att ekipaget lyckas tajma programmets innehåll till valda delar av musiken på ett tillfredsställande sätt. I de högre klasserna förväntas att fler av musikens delar nyttjas, samt att ekipaget i hög grad tajmar musikens skiftningar och händelser. Det är inte nödvändigt att använda alla händelser i musiken, men när hunden utför en rörelse eller övergång ska det ske i samband med en händelse i musiken.

5.2 Särskilda regler gällande freestylegrenen

I freestylegrenen finns inga obligatoriska rörelser. Andelen HtM-positioner som eventuellt ingår får utgöra maximalt 25 procent av programmet. Om andelen är högre görs poängavdrag på minst 2,6 poäng från kategori 2, *Innehåll*. I freestyle bedöms även HtM-positionernas kvalitet. Det finns inga krav på att ett freestyleprogram ska innehålla heelworkpositioner.

Särskiljning av klasser i freestylegrenen

De tre tävlingsklasserna separeras genom längden på programmen och ökade krav i respektive bedömningskategori.

Klass 1:
Precision och samarbete: Samarbetet ska vara gott, men behöver inte vara felfritt för uppflyttningspoäng. Det ska under programmets gång framgå att hunden har förståelse för de olika rörelser som ingår, men det finns utrymme för en viss grad av missar och missförstånd. Det är tillåtet med synliga handhjälper så länge hunden utför rörelserna med engagemang och tillräcklig precision.

Innehåll: För uppflyttningspoäng kan programmet vara uppbyggt kring relativt få, enkla rörelser och enkla övergångar mellan dem. Vid få uppvisade rörelser är det önskvärt med variation.

Tolkning av musik: Tolkningen kan vara enkel för uppflyttningspoäng, exempelvis att följa musikens tempo och viss frasering men utan att fånga särskilda accenter.

Klass 2:
Precision och samarbete: Det förväntas en högre grad av precision i hundens rörelser. Med precision menas att hunden gör rörelser på ett kontrollerat sätt där det tydligt syns när hunden går in i rörelsen, gör själva rörelsen och avslutar rörelsen. Hunden bör mer självständigt klara

rörelser och övergångar med mindre tydliga hjälper, samt ha en ökad koncentration och fokus på uppgiften genom större delen av programmet.

Innehåll: Här krävs ett mer genomarbetat program, där exempel på ökad svårighetsgrad kan vara att hunden jobbar på distans eller utför en rörelse medan föraren gör en annan, samt rörelser som är mer komplexa i sin inlärning. Även antal och variation av rörelser kan påverka svårighetsgraden. För att kunna variera innehållet behövs därför en utökad repertoar av rörelser och bra nyttjande av tävlingsplanen.

Tolkning av musik: Det ska framgå att hunden följer musikens tempo och fraseringar, och att programmet i en högre grad även fångar accenter, takt och melodi. Tajmingen vid övergångar och rörelser ska vara god.

Klass 3:
Precision och samarbete: I den här klassen bör hunden klara rörelser och övergångar självständigt med eller utan stöd av koreograferade hjälper samt utföra rörelserna stilrent och tydligt. Att hunden har god koncentration och fokus på uppgiften genom större delen av programmet är också utmärkande för klassen.

Innehåll: Programmet ska i hög utsträckning uppfattas som en sammanhängande helhet. Högre krav ställs på kreativitet och variation i programmets utformning. Här krävs ett väl genomarbetat program, där exempel på ökad svårighetsgrad kan vara distansarbete, att hunden gör en sak medan föraren gör en annan, rörelser där hunden är bortvänd från föraren eller rörelser bakom förarens rygg. Även inlärningstekniskt komplexa freestylerörelser höjer svårighetsgraden, liksom en utveckling av uppbyggnaden kring tempoväxlingar och nivåskillnader mellan hund och förare.

Tolkning av musik: Det ska tydligt framgå att ekipaget är i samklang med musiken till exempel att rörelser, övergångar och tempoväxlingar tajmas till ändringarna i musiken och att programmet följer flera av musikens komponenter. Det ska tydligt framgå att programmet har skapats för att tolka den aktuella musiken. Känslan och stämningen i musiken ska framgå i programmet. Ett program i klass 3 bör fånga fler nyanser av musiken, utan att tappa helhetskänslan.

5.3 Särskilda regler gällande HtM-grenen

Programmet ska utgöras av minst 75 procent positionsarbete. Om andelen freestylerörelser överstiger 25 procent av programmet görs ett poängavdrag på minst 2,6 poäng i kategorin *Innehåll*. I HtM-programmet bedöms även freestylerörelsernas kvalitet. Det finns inga krav på att ett HtM-program ska innehålla freestylerörelser utöver de övergångar som eventuellt finns med i programmet.

De 10 HtM-positionerna

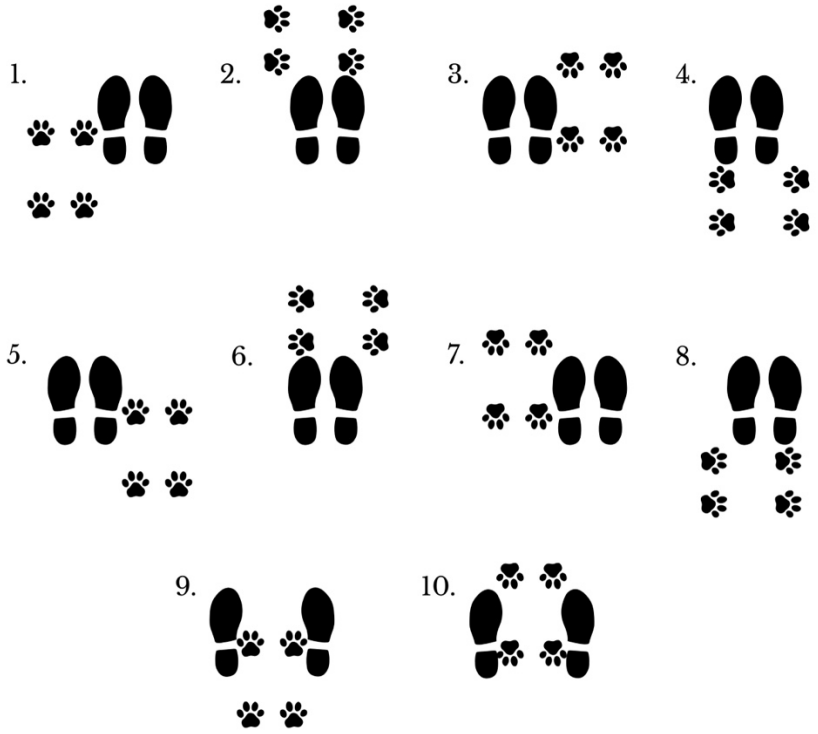

Position 1: Hunden har sin högra skuldra i höjd med förarens vänstra ben.
Position 2: Hunden är placerad med sin högra sida mot förarens framsida och har sin högra skuldra i höjd med förarens högra ben.
Position 3: Hunden har sin högra skuldra i höjd med förarens högra ben, vänd åt motsatt håll jämfört med föraren.
Position 4: Hunden är placerad med sin högra sida mot förarens baksida och har sin högra skuldra i höjd med förarens vänstra ben.
Position 5: Hunden har sin vänstra skuldra i höjd med förarens högra ben.
Position 6: Hunden är placerad med sin vänstra sida mot förarens framsida och har sin vänstra skuldra i höjd med förarens vänstra ben.
Position 7: Hunden har sin vänstra skuldra i höjd med förarens vänstra ben, vänd åt motsatt håll jämfört med föraren.
Position 8: Hunden är placerad med sin vänstra sida mot förarens baksida och har sin vänstra skuldra i höjd med förarens högra ben.
Position 9: Hunden är placerad mellan förarens ben, med skuldrorna i höjd med förarens ben, vänd åt samma håll som föraren.
Position 10: Hunden är placerad mellan förarens ben, med skuldrorna i höjd med förarens ben, vänd åt motsatt håll jämfört med föraren.

För att en rörelse ska räknas som HtM-position ska hunden stå eller gå på alla fyra tassarna i någon av ovan angivna tio positioner. Haltning, kryp, sitt etcetera räknas som freestylerörelser. Föraren kan dock ändra sin position, till exempel huka sig, gå på knä eller krypa, så länge hunden håller kvar sin position.

I en korrekt heelworkposition är hunden rak i kroppen och parallell med föraren. Hunden ska följa föraren väl i rörelserna, och hålla en jämn position. Det ska vara lika stort avstånd till föraren i samtliga positioner som hunden visar. En tight position premieras högre än en luftig. En HtM-position kan aldrig bli för tight förutsatt att hunden står eller går med rak kropp och utan att störa förarens rörelser. Om avståndet mellan förare och hund överstiger 50 centimeter så är hunden inte längre i en HtM-position, utan det övergår i freestylerörelse.

Hunden kan röra sig i samtliga gångarter utan att det påverkar bedömningen, förutsatt att den rör sig jämnt och i en korrekt position. Om hunden hoppar upp mot föraren eller studsar och därmed bryter sitt positionsarbete ska avdrag göras i kategori 1, *Precision och samarbete*.
För att höga poäng ska tilldelas, framförallt i högre klasser, ska föraren vara rak i kroppen och inte vrida sig för att kontrollera hundens position eller underlätta för hunden att gå rätt i positionen. Observera att föraren kan välja att visa hundens självständigt genom att röra överkroppen på ett sätt som försvårar för hunden att hålla positionen.

Övergångar mellan HtM-positionerna
Det är önskvärt att det med tydlighet framgår att det är hunden som byter positioner i programmet. Det bör framgå att hunden har förståelse för de olika positionerna, genom att självständigt hitta och kvarstanna i dem. Program där hunden fortsätter sin linje och föraren ändrar sin position i förhållande till hunden, bör inte belönas i samma grad som om hunden skiftar positioner runt om föraren.

Särskiljning av klasser i HtM-grenen

De tre tävlingsklasserna separeras genom längden på programmen och ökade krav i respektive bedömningskategori.

Klass 1:
Precision och samarbete: Samarbetet ska vara gott, men behöver inte vara felfritt för uppflyttningspoäng. Det ska under programmets gång framgå att hunden har förståelse för de olika positionerna som ingår, men det finns utrymme för en viss grad av missar och missförstånd. Det är tillåtet med synliga handhjälper så länge hunden utför rörelserna med engagemang och tillräcklig precision.

Innehåll: För uppflyttningspoäng kan programmet vara uppbyggt kring enstaka, enkla positioner och enkla övergångar mellan dem. Om programmet är uppbyggt kring ett fåtal positioner bör några av positionerna innehålla en ökad grad av variation eller en ökad svårighetsgrad. Variation i HtM kan exempelvis vara att hunden visar flera olika positioner, men också att den både visar positioner där den har höger respektive vänster sida mot föraren, olika tempon, olika riktningar (framåt, bakåt, sidled höger och sidled vänster, men också sidled mot föraren respektive från föraren) och vändningar. Till variation i HtM-programmet räknas också variation i övergångsrörelserna. Det bör finnas en balans där ekipaget också visar att hunden kan behålla samma position i förändring av exempelvis riktning eller tempoväxling för att visa att hunden har förmåga att behålla en stabil HtM-position. För klass 1 krävs en viss variation men utan krav på avancerade delar för att uppnå gränsen för uppflyttning.

Tolkning av musik: Tolkningen kan vara enkel för uppflyttningspoäng, exempelvis att följa musikens tempo och viss frasering men utan att fånga särskilda accenter.

Klass 2:
Precision och samarbete: Det förväntas en högre grad av precision i positionsarbetet och att hunden mer självständigt håller positionerna samt utför övergångarna med mindre tydliga hjälper. Därtill förväntas en ökad koncentrationsförmåga och fokus på uppgiften, genom större delen av programmet.

Innehåll: Här krävs ett mer genomarbetat program med en högre grad av variation och ökad svårighetsgrad. Ökad svårighetsgrad kan vara sidledsrörelser, bakåtrörelser och tempoväxlingar. Även antalet positioner kan påverka svårighetsgraden. För att variera innehållet behövs en utökad repertoar av positioner samt att ekipaget nyttjar tävlingsplanen väl. Variation i HtM kan exempelvis vara att hunden visar flera olika positioner, men också att den visar positioner där den har både höger respektive vänster sida mot föraren, olika tempon, olika riktningar (framåt, bakåt, sidled höger och sidled vänster, men också sidled mot föraren respektive från föraren) och vändningar. Till variation i HtM-programmet räknas också variation i övergångsrörelserna. Det bör finnas en balans där ekipaget också visar att hunden kan behålla samma position i förändring av exempelvis riktning eller tempoväxling för att visa att hunden har förmåga att behålla en stabil HtM-position. För klass 2 krävs en tydlig variation med vissa avancerade delar för att uppnå gränsen för uppflyttning.

Tolkning av musik: Det ska framgå att hunden följer musikens tempo och fraseringar, och att programmet i en högre grad även fångar accenter, takt och melodi. Tajmingen vid övergångar och rörelser ska vara god.

Klass 3:
Precision och samarbete: Det förväntas en hög grad av precision i hundens positioner och rörelser, där hunden klarar dessa självständigt med eller utan stöd av koreograferade hjälper. Hunden ska uppvisa en god koncentrationsförmåga och fokus på uppgiften genom större delen av programmet.

Innehåll: Programmet ska i hög utsträckning uppfattas som en sammanhängande helhet. Högre krav ställs på kreativitet i programmets utformning, liksom variation och svårighetsgrad. Här krävs ett väl genomarbetat program, där ekipaget visar upp hundens förmåga till självständigt arbete, och där programmet nyttjar tävlingsplanen väl. I HtM kan det exempelvis vara att hunden visar flera olika positioner, men också att den visar positioner där den har både höger respektive vänster sida mot föraren, olika tempon, olika riktningar (framåt, bakåt, sidled höger och sidled vänster, men också sidled mot föraren respektive från föraren) och vändningar. Till variation i HtM-programmet räknas också variation i övergångsrörelserna. Det bör finnas en balans där ekipaget också visar att hunden kan behålla samma position i förändring av exempelvis riktning eller tempoväxling för att visa att hunden har förmåga att behålla en stabil HtM-position. För klass 3 krävs en hög grad av variation med flera avancerade delar för att uppnå gränsen för certifikat.

Tolkning av musik: Det ska tydligt framgå att ekipaget är i samklang med musiken till exempel att rörelser, övergångar och tempoväxlingar tajmas till ändringarna i musiken och att programmet följer flera av musikens komponenter. Det ska tydligt framgå att programmet har skapats för att tolka den aktuella musiken. Känslan och stämningen i musiken ska framgå i programmet. Ett program i klass 3 bör fånga fler nyanser av musiken, utan att tappa helhetskänslan.

6. Kommentar till tävlingsreglerna

Tanken är att sporten ska präglas av ett stort mått av frihet för skapande av program som passar den enskilda hundindividen. Föraren har möjlighet att använda kreativitet för att lyfta fram hundens förmågor och starka egenskaper, och anpassa efter de förutsättningar som finns hos hunden. En viktig målsättning är att alla hundtyper ska ha samma möjligheter att utöva och avancera i sporten. Eftersom olika bakgrund, mentalitet och fysiska förutsättningar präglar olika hundtyper förekommer inga givna rörelser eller moment i någon av tävlingsgrenarna. Friheten och avsaknaden av strikta ramar gör också att bedömningen med nödvändighet präglas av ett visst mått av subjektivitet.

Målsättningen för domarkåren förblir dock att sträva efter en enhetlighet i bedömningen där hänsyn tas till hundens förutsättningar. Förtydligande till reglerna finns i dokumentet Anvisningar till tävlingsreglerna vilket finns i aktuell upplaga på SHFKs webbplats.